Nam cum pluries usuram Ecclesia frustra prohibuisset, quemadmodú nunc de Residentia contingit, sanxerunt Patres illam fuisse Diuino iure prohibitam: unicum hoc remedium ad eam tollendam existimantes. Quod maximè Ecclesiæ profuit. hoc idem si de residentia sanciretur, eandem Ecclesiæ utilitatem afferret. Nec ullum uideo in hac re ὕστερον πρότερον: cum ex ratione methodi compertissimum sit concinnè tractationé aliquam duob. locis posse deponi. Concinnè itaq. et cómodissimè in hoc loco hæc res tractari posset. Hæc de primo genere. Quò ad secundum genus ne soli lumen addam, aut acta cam agam, me subscribam.

// (61)

Licet omnes duodecim illi Articuli fuerint simul propositi tanqz in 3.a Sessione omnium eorū materię essent deffiniendę, visum est tñ super 4.or primos dicendum esse á pribus concilij p.m et nõ super omnes simul, qd et factum est.

In Primi autem ar.li ppositione non ea fuerat intentiò legatorū nec id quidem cogitarant q de residentię obligatione Juris ne eét diuini an tm̃ humani, sermo habendus esset, multis tñ ex pribus statim occurrit sensus ille, et vissum est eis locum datum eé et opportuni talem rem illam tractandi et deffiniendi; alijs uero è contra vissum est non id queri nec subintelligi sub verbis ar.li, qua de re nõ parũ pemitui legatos ipos illum ar.lum sic pposuisse, et qstum in ipis fuit impedire conati sunt ne á pribus verba fierent de ar.lo Juxa illum sensum, qd et adepti sunt a multis, ab alijs vero id hēre nõ po= tuerūt. Dixerunt ergo Jmprimis super eo ar.lo ex alijs tribus, car= dinalis Madrutius, Patriarcha Hierosolimitanus, Aquileien. et Venetus, et Archieps Naxien. nulla habita mentione illius rei eét ne deffiniendum, quo Jure pastores residere tenerent, Juxa

UGR Biblioteca Universitaria

qd agnouerant votum pontificis et legatorum hac in re esto

zelorum maxime Aquileien. et Naxien. aliud eet

sexto loco post hos quinque dixit Archiepus grannaten. suã

seniam super 4or ar.li his verbis

Quatuor ar.los super quos senias nras dicere rogamur

primus ille, qui viam et rõnem petit quibus fieri posset

ut pastores in ecclesijs suis resideant, maximi est mo-

menti; remque continet arduam et apprime necessariam

atque ideo merito pm obtinuit locum in re hac et neg.o re-

formationis ecctis faciendae, fundam.n n. est, caput et pri-

musque lapis huius edificij, nec absque numine et dei mo-

tione crediderim, pm illum locum obtinuisse, si namque

Ecc.a veros pastores vere ac utiliter residentes super

suos greges habuisset, non in eos mala et aduersitates et

calamitates venisset, inde ergo inchoanda est reformatio

unde tanta ecctis accidit desolatio. Reliqui vero tres

articuli, sic cõtinent res, utiles quidem et expedientes

ac suo gne et gradu nec.as, ut tñ à prelatis residentibus

sua ordinaria ptate et iuris ditione, aut si hec nõ suffe-

cerit addita delegata à summo Ponti. prouideri possint, sed

nos cupimus, dixi nos, eo q credi derim Reum õium Sti-

ssimorum unum hoc ee votum et desiderium, hoc idem

cupere, desiderare omnes, petere et appetere, ac ideo (inquis)

cupimus omnes ea imprimis tractari et diffiniri ab hoc

sacro concilio, que ardua sunt magis ac necessaria, et

quibus ecclesia max.e eget, leuioribus in finẽ dimissis

aut

aut reservatis, eget vero Ecc.a cum sit velut in extremis et p(ro)pe interitum, et gravis.me egrotet, remedijs non quibuscunq(ue), sed veris et arduis, et que hominum viribus videant nedum difficilia, sed et impossibilia factu, ijs q(uod) ut instantiss.me adhibeant velut ego iam a(n)i(m)am age,, ti. prulla deinde est nobis certitudo, quo t(em)p(o)re et q(uo)usq(ue) hic manere possimus, q(uia) multa p(otes)t evenire ob que sacrum concilium procedere nequeat, sed et cessare aut recedere cogat. consultius igi(tur) est, si t(em)p(u)s defuturum negotijs ti,, memus, q(uo)d quidem iuste et merito timendum est, rebq potius levioribq et minus arduis desit q(ua)m gravioribq et apprime necessarijs. his ergo toti a nobis viribq instantiss.me incumbendum e(ss)e(t). / ob id e(tia)m q(uod) adversarij n(ost)ri mro ecc.e toto conamine, o(mn)i q(uo)q(ue) diligentia vigilantiss.me q(ue) huic rei incumbunt, ut indies fidelium a(n)i(m)as seducant, seduc(t)asq(ue) iam in suis confirment erroribus, res quidem deplo,, randa est, ijs sic vigilantibq, nos velut negligere, dor,, mire ac stertere, a quibus max.a expectenda e(ss)e(t) cura et diligentia. decrevera(n)t .n. tot his diebq et tanto t(em)p(o)re q(uan)tum 3.e huic sessioni habende constitutum est, magna(m) reformationis Ecc.e partem decernendam foret. haben,, da e(ss)e(t) demum ratio, quot p(at)res absint a suis Ecc(lesi)is et ovibus, cuius absentie damnum, n(on) alio modo repara,, ri p(otes)t, q(uam) co(mmun)i universalis Ecc.e bono et comodo, alias .n. vel breviss.me et t(em)poris iactura magni nobis stimanda esset. devenio iam ad p(ri)m(u)m p(ro)p(osi)tum a(rticu)los circa quem cogitanti mihi, hic primus sensus, et p(rim)a ratio res,,

restituendi ouibus suos pastores, occurrit, si hoc defi-
niat ab hac sta synodo, quis iubeat seu praecipiat pasto-
ribus residentiam, deus s. an homo, christus an eccl.a seu pon-
tifex, magni n. refert hoc scire, Pro certo firmo et indu-
bitato haberi, hoc aut nō aliter fieri pt, quam si sta
synodus definiat et decernat cuius (in quam) iuris sit hec
obligatio, a quo auctore lex hec, et preceptum oriunderat,
non est forsan veritas alia adeo necc.a et que pro praxim
sic requisitam et utilem dirigat, et quam sciri certamque
ēē, adeo conducat, nec dubitarim plures alias verita-
tes et doctrinas per hanc stam synodum et alia cōcilia
definitas et decretas esse nō adeo expresse in sacris litteris
contentas, nec euidentius ex illis deductas, nec expec-
tari pt maior cōmoditas huiusce tractandae ea quam in
manibus habemus, adest n. frequentissimus patrum et eorum
quidem doctissimorum et in sacra theol.a et utroque iure con-
uentus, adsunt et quam plures viri doctrina et eruditione
excellentes in eisdem facultatibus, dicitur necessitas si quando
nunc max.e hoc petit remedium, nec alias tm̄ equiuoce-
rorum pastorum residentia, nihil est quod timeamus, non afu-
turum nobis spm̄ stm̄ in negocio hoc tan arduo et necc. nu-
lli nō conuenit de hac certum ēē veritate, stmi dm̄ni nostri
max.e interest, qui omnium pastor est ouium, si illis ubique
suos pastores et vicarios praesficiat, grauiter dolendum est
si epi et praelati hanc ignorarent veritatem, quorum scire
max.e refert, qui n. poterint epi ignorantiae excusari
iuris ēē diuini, ut excusabilius forent nō residentes,
q

qui ignorare vellent aut nescire, maius haberent peccm. /
scandalum praeterea eēt non minimum si res haec indecisa
maneret, qm sermo iam frequens habitus est inter pres
hac de re, et ad exteros quoque pervenit, nulli .n. et ca,,
tholici et protestantes nō sciunt rem hanc tractatam iam
ēē inter oēs, dicentque dubios nos ēē de hac veritate, et
nō ausos ēē eam definire, qd quidem magnm nobis et
catho.ae eccl.ae pareret ludibrium et irrisionē, Jamque
ut meum sensum aperiam iuxta ... hunc ar.lis tria
fore arbitror facienda, ut praelati oēs suis adsint eccle,,
sijs, et declarationē hanc Juris seu obligationis sta
Synodus faciat, poenas cōtra non residentes innovent et
augeant, maxe canone ille aptorum c. 57. relatus a Ze,,
phirino Papa, qui sic habet. Eps aut presbiter, qui
negligentius circa clerum aut populum agit, neque in
pietate illos erudit, a cōione segregatur si vero in ea
socordia perseveraverit deponitur. Constituant poenae
quae in foro consciae absque executione ab alio Judice incu,,
rrant, veluti qui nō faciant fructus suos, aut illo foro re,,
stituere teneant certam illorum partem. addant deinde
et 2o ipsis residentibus favores et gratias facultatesque, quo
possint utilius et fructuosius residere, primumque munus
exercere, ut possint et suos subditos absolvere in foro
poli ab oībus a quibus papae penitentiarij pnt, paucissimi
casus reservent, demumque illa oīa possint et cōmittant
Jllis quae ad salutem aiarum, eandem liberationē a peccatis
necc.ria ac expedientia videbuntur. quid .n. utilius et

melius ipsi et summo Ponti. excogitari potest. confidat si

hec omnia, quibus confidit animas ipsas, si quidem et in his

omnibus non aliena confert ipsis episcopis, et que non sua sint

Jure divino, sed illa potius restituit, que Jure forte alias

et merito abstulerat, Jure enim fieri potest hoc casu eum

reservationes, sed non adeo omnes, nec perpetuas esse debere

nec universis prelatis eque omnia prohiberi, non enim eque

omnes demerent, nec eadem erga omnes est ratio, cur ea

debeant reservari.

Circa 3es alios articulos nihil cognitum magis dicendum

nisi occurrit quod quod prelatis illam facientibus residentiam,

quam christus precipit, fellacia omnia committunt, nec enim uno modo

fieri aut fallere poterunt ubique aut in omnibus ecclesiis et quin

tiis episcoporum ergo arbitrio relinquant proprietia fellis

facultate, ut in illis omnibus disponant velut illis visum

fuerit magis expedire.

Alij patres qui post Archiepiscopum grannaten. loquuti sunt varie di-

xerunt hac in re, multi enim intelligentes summi Ponti. et

eius legatorum propensam voluntatem, asseruerunt non id queri

in illo articulo cuius juris sit residentia pastorum, sed eius necessitate

premissa, alias vias queri et peti, quibus possint induci

ijdem pastores ut resideant, et non necesse esse nec expe-

dire eam rem definiri, sed veluti necessariam premitti. Episcopus

vero Jusnopolitanus dictus Tudesquinus ex proposito conatus

est argumentis et rationibus Ambro. catharini suadere hanc

pastorum residentiam aliorum a summo Ponti. Juris tantum su-

mam esse non divini, contra quam alij et prelati dixerunt

pupue

precipue inter italos elodien. eps. et Mutinen. et Astu-
oschiren. naten. inter hispanos vero Auxien. Almerien. et legionen.
qui omnes oppositam asseruerunt sententiam, et fllius rones
confutarunt. Et demum major pars prium in hac fuit sentia
ut res hec desinienda eet, ut scirent oes pastores, quos in-
bente residere tenerent, In qua sentia fuerunt vngari
qui omnes erant quatuor. oes et lusitani, hispaniq3 -
Eps et Parisien. qui solus aderat e gallia et plures itali
precipue juniores et noviter creati seu moderni - et demu
posteaq3 oes pres sup hos qrs. los suam protulere sentiam, eps
Telesinus qui erat cocilii a secretis, et fuerat in duabq
primis partibq concilij, dictq Angelus masarelius causatq
est, seu veritate seu arte aut industria, plures pres obscure
suas dixisse sentias ea in re - s. residentie, ipm q3 no plene
eas percepisse, ut posset de eisdem fidem facere, qua de re
legati jusserunt in plena cogregatione iterum oes pres
dic suas refferre super re illa tm residentie sentias, an
s. placeret illis necne rem illam tractari et definiri per
stam synodum, et qr forte intervenerat nego. super
hacre ipozmet legatozq cum nonnullis ex pribq max. itali
aliqui eoz ita temperarunt suas sentias ut dicerent
placere quidem sibi eam rem definiri, summo tn Ponti-
consulto prius, ipo vero inconsulto no placere, qua quides
viam adinvenerunt, ut sic res illa differret, ei demq3
occasione forte prebuerat Eps Tortuen. qui illud addi
derat in sua sentia prelatione. placere quidem sibi

rem illam definiri, prius tamen summo Pont. consulto. ac demum

postquam omnes Patres secundo suas dixere sententias, votorum seu earundem sententiarum numeratio seu computatio commissa est patriarchae

hierosolimitano et granatensi Archiepiscopo simul cum Theologino Episcopo secretario. Inventaque sunt sexaginta et octo patrum suffragia qui omnes simpliciter dixerant sibi placere rem hanc

definiri per sanctam synodum. septuaginta vero et unum eorum patrum qui simpliciter dixerant aut sibi non placere, aut placere quidem sed consulto summo Ponti. defeceruntque

aliqui ex patribus qui huic congregationi non affuerunt, aut casu aut iusto impedimento seu ex proposito, intelligebant

enim omnes displicere summo Ponti. eiusque legatis rem hanc definiri, ~~tanquam ille~~ id derogare nonnihil videret dignitati Ponti., neque minimum ipsos legatos permitterat quod illius

auctoritas ita proposuissent, e contra vero multi crediderunt non sine numine ac dei motione factum quod illum sic proposuissent, nihilominus cogitantes, quod sic intelligi debere, ut multi intellexerunt, nec dubium quin fere omnes

fere patres in hanc sententiam convenissent, quod illius iuris explicatio fieret per sanctam synodum, nisi displicere

id summo Pont. eiusque legatis cognovissent, magnam enim

intercesserat negotium ex parte aliquorum legatorum cum

multis episcopis Italorum, ut de hac re nec verbum facerent,

fuit quoque nonnullus tumultus et seditio inter patres in

congregatione illa, quia quoque enim suam tuebant sententiam

Et demum sic soluta est congregatio, Et legati

scripserunt

scripserunt Sũmo Ponti. rem ipam illiusq statum
vertendi persuadentesq eiusq Sanctitati, ut rem hanc trac,,
tari et definiri dignaret, nec posse pretermitti absque
max.° scandalo, nã et Archiepũs et Braxien. et Epũs
quinqueecclesien. Caesareae Mag.tis oratores hoc idem ex
parte eiusdem Caesareae Mag.tis petierant, quare vi,,
debant legati vix posse hanc rem pretermitti absque
scandalo magno et animorum turbatione, qui pro eadem
instarant.

UGR Biblioteca Universitaria